

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 149/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o., B., zastúpenej C., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. P. Č., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 51 Ústavy Slovenskej republiky rozhodcovským rozsudkom Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu v B. sp. zn. 12/2008 z 12. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o., **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „žalovaný“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 51 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodcovským rozsudkom Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu

v B. (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn. 12/2008 z 12. októbra 2012 (ďalej aj „napadnutý rozhodcovský rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že napadnutým rozhodcovským rozsudkom bola sťažovateľke ako žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni obchodnej spoločnosti H., s. r. o. (ďalej len „žalobkyňa“), sumu 42 990 € s príslušenstvom a zároveň ním bola zviazaná nahradiť žalobkyni trovy rozhodcovského konania v sume 5 184,98 €.

Opisujúc skutkový a právny stav veci sťažovateľka uviedla, že žalobkyňa 6. októbra 2008 podala rozhodcovskému súdu proti nej smerujúcu žalobu o zaplatenie sumy 42 990 € s príslušenstvom, ktorej rozhodcovský súd svojím rozsudkom z 24. februára 2009 (ďalej aj „prvý rozhodcovský rozsudok“) v celom rozsahu vyhovel. Tento rozsudok bol následne na návrh sťažovateľky rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 42 Cb 350/2009-319 z 27. októbra 2011 zrušený z dôvodu, že pri jeho vydaní došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania a vec bola vrátená rozhodcovskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Rozhodcovský súd vo veci opätovne rozhodol rozsudkom z 12. októbra 2012, a to znovu v prospech žalobkyne.

Zo strany sťažovateľky bol žalobkyňou uplatnený nárok spochybňovaný tvrdením, že:

- nepreukázala sprostredkovanie poistných zmlúv, na základe ktorých sa domáhala zaplatenia provízie, a teda ani dôvod a výšku uplatneného nároku,
 - všetky zmluvy sprostredkované žalobkyňou zanikli a žalobkyni zanikol nárok na zaplatenie provízie, a to podľa zmluvných podmienok dohodnutých medzi nimi,
 - žalobkyni nemohol vzniknúť nárok na zaplatenie provízie, a to z dôvodu, že pri výkone svojej činnosti preukázateľne porušovala svoje zákonné povinnosti,
- a

- žalobkyňou uplatnený nárok sa kryje s nárokom, ktorý si uplatnila v konaní vedenom rozhodcovským súdom sp. zn. 3/2009, a preto totožný nárok jej nemožno priznať dvakrát.

Pokiaľ ide o namietané porušenie v petite sťažnosti označeného základného práva, sťažovateľka poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 162/2011 z 31. mája 2011, v ktorom bol okrem iného vyslovený názor, že „aj na vydanie rozhodnutia rozhodcovského súdu sú kladené požiadavky, ktoré vyplývajú z práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru...“. Z uvedeného sťažovateľka vyvodzuje, že *„aj na rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní je nutné plne vzťahovať zásady zákonnosti a ústavnosti, ako aj konštantnú rozhodovaciu prax týkajúcu sa požiadaviek na odôvodnenie rozhodnutia“*.

Podľa sťažovateľky napadnutý rozhodcovský rozsudok neobsahuje žiadne relevantné odôvodnenie, pričom rozhodcovský súd sa obmedzil iba na konštatovanie, že sa *„plne stotožňuje s argumentmi a závermi, ktoré sú uvedené v odôvodnení rozhodcovského rozsudku č. k. 12/2008 zo dňa 24. 2. 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26. 2. 2009 a preto tieto nebude v tomto rozsudku jednotlivo vymenovávať. Na argumenty a závery, ktoré sú uvedené v odôvodnení rozhodcovského rozsudku č. k. 12/2008 zo dňa 26. 2. 2009 a potvrdené týmto rozsudkom ďalšie vyjadrenia a písomné dôkazy predložené stranami sporu a uvedené v bode 5 tohto rozsudku nemali a nemajú žiadny podstatný vplyv.“*. Sťažovateľka v súvislosti s uvedeným poukazuje na to, že rozhodcovský súd nevyhodnocoval, prečo pokladal jej argumentáciu vrátane predložených dôkazov za skutkovo a právne bezvýznamnú na rozhodnutie vo veci samej.

Sťažovateľka ďalej upozorňuje na skutočnosť, že *„Rozhodcovský súd sa v Rozsudku odvoláva na odôvodnenie rozhodcovského rozsudku zo dňa 24. 2. 2009, ktorý bol zrušený Okresným súdom Bratislava II pre porušenie rovnosti strán a teda ako taký neexistuje, nehovoriac o tom, že tento zrušený rozsudok bol vydaný v rozpore so zákonom, resp. ustanoveniami upravujúcimi konanie pred rozhodcovským súdom a preto sa naň nemožno ako na právne relevantný odvolávať. Takéto odôvodnenie rozhodcovského súdu je súčasne*

vnútorne si protirečiace, nakoľko rozhodcovský súd v rozsudku zo dňa 24. 2. 2009 nárok žalobcovi priznal z dôvodu, že žalovaný (sťažovateľ) nepreukázal v konaní žiadne skutočnosti, ktoré by viedli k zániku nároku na províziu za vykonanú činnosť na strane žalobcu a súčasne že žalovaný nepreukázal porušenie zmluvných povinností zo strany žalobcu. V rozhodcovskom konaní, ktoré viedlo ku vydaniu Rozsudku, však sťažovateľ predložil Rozhodcovskému súdu dôkazy preukazujúce splnenie zmluvne dohodnutých podmienok a zánik nároku na províziu, ako aj právoplatné rozhodnutie NBS potvrdzujúce porušenie povinností zo strany žalobcu (podanie žalovaného zo dňa 2. 3. 2012 označené ako Vyjadrenie žalovaného a doplnenie dôkazov), tieto však rozhodcovský súd jednak neuviedol vo svojom odôvodnení Rozsudku a rovnako sa s nimi v žiadnom rozsahu nevysporiadal a nebral do úvahy.“. Takéto rozhodnutie je podľa sťažovateľky v rozpore s princípmi spravodlivého procesu.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že na vykonanie dôkazov navrhla «výsluch subjektov označených ako poistení za účelom preukázania skutočností, ktoré súd nemal v konaní za dostatočne preukázané, a to splnenie zmluvne dohodnutých podmienok a zánik nároku na províziu ako aj porušenie povinností zo strany žalobcu pri sprostredkovaní poisťných zmlúv (podanie žalovaného zo dňa 2. 3. 2012 označené ako Vyjadrenie žalovaného a doplnenie dôkazov). Na doplnenie bol ako dôkaz zo strany žalobcu, na preukázanie naplnenia zmluvne dohodnutých podmienok a zánik nároku na províziu žalovaného (v rozhodcovskom konaní žalobcu), predložený návrh na výsluch svedka: Mgr. M. B., ktorý bol v rozhodnej dobe vedúci právneho oddelenia A., a. s., pobočka poisťovne z iného členského štátu (podanie žalovaného zo dňa 2. 3. 2012 označené ako Vyjadrenie žalovaného a doplnenie dôkazov). Žalobca doplnil, že ak by MORS napriek výslovnému návrhu na výsluch svedka nenariadil ústne pojednávanie, žalobca predloží na žiadosť MORS čestné vyhlásenie navrhovaného svedka v rozsahu, v akom má záujem uskutočniť dokazovanie svedeckou výpoveďou.

MORS však uvedené dôkazy žiadnym spôsobom nevykonala, nevyhodnotila a nebral do úvahy (dokonca ich ani nepoňal medzi dôkazy zosumarizované v odôvodnení Rozsudku), čo vyvoláva dojem, že skutočnosti, ktoré nimi chcel žalobca preukázať neboli podľa súdu v rozhodcovskom konaní spornými. Napriek tomu súd v odôvodnení napadnutého Rozsudku skonštatoval, že „dôkazy predložené stranami sporu a uvedené v bode 5 tohto rozsudku

nemali a nemajú žiadny podstatný vplyv“ a žiadnym spôsobom sa otázkou zániku nároku žalovaného na províziu v konaní nezaoberal.».

Odvolávajúc sa na § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sa sťažovateľka taktiež domáha, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského rozsudku, vyjadrujúc názor, že jeho vykonateľnosťou by utrpela *„majetkovú ujmu v dôsledku vedeného exekučného konania zo strany žalobcu, ktorý bol v predmetnom konaní úspešný...“*.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy bolo napadnutým rozhodcovským rozsudkom porušené. Zároveň sa domáha aj zrušenia tohto rozsudku a priznania úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd preskúmal pri predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V tejto súvislosti považuje za potrebné poukázať na svoje subsidiárne postavenie pri ochrane ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv.

Predmetom konania pred ústavným súdom je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 51 ústavy, k porušeniu ktorého malo dôjsť rozsudkom rozhodcovského súdu sp. zn. 12/2008 z 12. októbra 2012.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd v súvislosti s napadnutým rozhodcovským rozsudkom poukazuje na už spomenutý princíp subsidiarity (čl. 127 ods. 1 ústavy), z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých

orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám alebo právnickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio – inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

K tomu treba dodať, že z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti musí zohľadňovať platnú právnu úpravu v oblasti rozdelenia právomocí, a teda zohľadňovať aj založenie právomoci všeobecných súdov na rozhodovanie o žalobe účastníka rozhodcovského konania, ktorou sa domáha zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu základnému právu, porušenie ktorého v súvislosti s napadnutým rozhodcovským rozsudkom sťažovateľka namieta v konaní pred ústavným súdom, neposkytuje iný všeobecný súd na základe jej dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia tohto základného práva.

Sťažovateľka k otázke prípustnosti sťažnosti zdôrazňuje, že nemá k dispozícii iný efektívny prostriedok právnej ochrany namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu, a to z dôvodu, že jej možnosti na podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku sú limitované na dôvody ustanovené v § 40 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z. z.“).

Z obsahu sťažnosti (ale aj z priloženej dokumentácie) teda vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou nedomáhala zrušenia napadnutého rozhodcovského rozsudku na príslušnom všeobecnom súde z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z., keďže je toho názoru, že jej takáto možnosť z uvedeného ustanovenia nevyplývala.

Jedným z týchto dôvodov je podľa § 40 ods. 1 písm. g) zákona č. 244/2002 Z. z. porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17).

Podľa § 17 zákona č. 244/2002 Z. z. účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

Ústavný súd skúmal, či sťažovateľka, tak ako to tvrdí, naozaj nemala v okolnostiach danej veci procesný prostriedok, prostredníctvom ktorého by sa mohla domáhať zrušenia napadnutého rozhodcovského rozsudku, a tým aj ochrany svojho v petite sťažnosti označeného základného práva. Prihliadol pritom na odôvodnenie rozsudku okresného súdu č. k. 42 Cb 350/2009-319 z 27. októbra 2011 (pripojeného k sťažnosti), ktorým bol zrušený prvý rozsudok rozhodcovského súdu sp. zn. 12/2008 z 24. februára 2009 a v ktorom sa okrem iného uvádza: „Súd po vyhodnotení tvrdení uvedených účastníkmi konania a dôkazov nimi predložených a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, dospel k záveru, že v konaní č. 12/2008 pred Medzinárodným obchodným rozhodcovským súdom v B. bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania a to z nasledovných dôvodov:

Zo zákona 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a aj z rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu vyplýva povinnosť súdu zasielať písomnosti doručené súdu od účastníkov konania protistrane. Táto povinnosť súdu je zakotvená jednak v § 12 rokovacieho poriadku a jednaj v § 26 ods. 5 zákona.

Tak ako to uviedol žalobca, v priebehu rozhodcovského konania mu neboli doručené prílohy k žalobe a to ani zo strany žalovaného ani zo strany rozhodcovského súdu a taktiež mu nebolo doručené vyjadrenie k žalôb nej odpovedi. Na pojednávaní dňa 27. 10. 2011

sama právna zástupkyňa žalovaného potvrdila, že v sprievodnom liste, ktorý bol zasielaný so žalobou neboli uvedené prílohy ale len žaloba. Rovnako súd po preštudovaní pripojeného spisu rozhodcovského súdu nezistil, že by sa v spise nachádzali doručky, ktoré by potvrdili zaslanie žaloby s prílohami alebo vyjadrenie k žalobnej odpovedi žalobcovi.

Pretože rozhodcovský súd nepostupoval v súlade so svojim rokovacím poriadkom a ani v súlade so zákonom, ktorý subsidiárne upravuje postup pred rozhodcovským súdom, má súd za to, že nesplnením si tejto povinnosti zo strany rozhodcovského súdu bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, nakoľko strany rozhodcovského konania nemali rovnaké postavenie, keďže nemali rovnaký prístup v dôkazom a podaniach, ktoré boli zaslané rozhodcovskému súdu.

K ostatným skutočnostiam namietaným žalobcom ako je skutočnosť, že rozhodcovský súd nevykonával dokazovanie navrhnuté žalovaným v rozhodcovskom konaní a to výsluch svedkyne p. H. M. súd uvádza, že z podania žalobcu zo dňa 22. 01. 2009 priamo nevyplýva, že rozhodcovský súd má vykonať dôkaz vypočutím svedkyne, žalobca len uvádza, že je pripravený poskytnúť prípadné ústne vysvetlenie svedkyne.

Keďže ani jedna zo strán nenavrhol, resp. sa strany výslovne nedohodli na ústnom pojednávaní, tak ako je to upravené v § 3 ods. 2 rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu, prebiehalo pred rozhodcovským súdom neverejné písomné pojednávanie a v takomto prípade sa svedecká výpoveď nahrádza čestným vyhlásením svedka s jeho úradne overeným podpisom (§ 26 ods. 6 rokovacieho poriadku). Keďže ako už bolo spomenuté, sa strany rozhodcovského konania nedohodli na ústnom pojednávaní, v prípade, že žalobca mal v úmysle navrhnúť vykonanie dôkazu vypočutím svedka, mal postupovať v súlade pravidiel písomného konania a zaslať čestné vyhlásenie svedka. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nemá súd za to, že by konaním rozhodcovského súdu spočívajúce v nevykonaní dôkazu vypočutím svedka bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania.

K námietke žalobcu rozdielného hodnotenia dôkazov súd uvádza, že rozhodcovský súd sa s predloženými dôkazmi vysporiadal v rozsudku a tunajšiemu súdu neprislúcha právo hodnotenia právneho názoru rozhodcovského súdu. Túto námietku zo strany žalobcu nepovažuje súd za porušenie zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, nakoľko

to ak a akým spôsobom rozhodcovský súd zváži jednotlivé dôkazy a k akému právnemu posúdeniu veci dôjde nemôže posudzovať tunajší súd.

Taktiež k námietke žalobcu týkajúcej sa skutočnosti, že rozhodcovský súd vo svojom rozhodnutí nevysvetlil, prečo nepovažoval konanie žalovaného za konanie v rozpore s § 10 ods. 2 zákona 340/2005 Z. z. súd uvádza, že zo stanoviska Národnej Banky Slovenska (ďalej len NBS) vyplýva, že toto nie je právne záväzná a z hľadiska svojej pôsobnosti NBS nie je oprávnené podávať záväzný výklad právnych predpisov.

K námietke pasívnej legitímácie vznesenej žalovaným s tým, že pasívne legitímovaným mal byť rozhodcovský súd, súd uvádza, že podľa ustanovenia § 90 O. s. p. účastníkmi konania sú navrhovateľ a odporca alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje.

Z ustanovení O. s. p. ani zo znenia zákona 244/2002 Z. z. nevyplýva, že v prípade podania žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku, má byť účastníkom konania aj rozhodcovský súd, ktorého rozhodnutie sa žalobou napáda. Súd len pre úplnosť považuje za potrebné uviesť, že Medzinárodný obchodný rozhodcovský súd v B. nie je nositeľom samostatnej právnej subjektivity. Z uvedeného je zrejmé, že tento rozhodcovský súd nemá ani spôsobilosť byť účastníkom konania.

Rovnako hmotnoprávnu legitímáciu v spore má iba ten účastník konania, ktorého práva a povinnosti môžu byť rozhodnutím súdu dotknuté. V tomto konaní sa rozhoduje o zrušení rozsudku vydaného rozhodcovským súdom. Akýmkoľvek rozhodnutím súdu v spore, ktorého predmetom je zrušenie rozhodcovského rozsudku nedochádza k žiadnej zmene právneho postavenia rozhodcovského súdu, resp. jeho zriaďovateľa a jeho postavenie zostane nezmenené.

Rozhodovanie súdu môže mať v takomto prípade vplyv iba na právne postavenie účastníkov rozhodcovského konania, t. j. na žalobcu a žalovaného v rozhodcovskom konaní, ktorí sú tak zároveň i nositeľmi hmotnoprávnej legitímácie v takýchto druhoch sporov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že v konaní pred rozhodcovským súdom bola porušená zásada rovnosti účastníkov konania, nakoľko rozhodcovský súd nepostupoval v súlade so svojím rokovacím poriadkom a ani v súlade s ustanoveniami zákona 244/2002 Z. z. týkajúcich sa postupu pri doručovaní písomností, nakoľko z dikcie oboch spomenutých predpisov vyplýva, že rozhodcovský súd je

povinný zaslať všetky listiny a písomnosti, ktoré mu budú doručené jedným účastníkom konania je potrebné oznámiť ostatným účastníkom konania.

Nakoľko rozhodcovský súd tento postup nedodržel a žalobcovi neboli doručené spolu so žalobou prílohy a tieto mu neboli doručené ani od protistrany, čím nemal žalobca rovnaký prístup k dôkazom predloženým v konaní a nemohol sa k nim adekvátne vyjadriť, má súd za to, že účastníci rozhodcovského konania nemali rovnaké postavenia a bola porušená zásada rovnosti postavenia účastníkov rozhodcovského konania.

S poukazom na uvedené skutočnosti súd na základe ust. § 40 ods. 1 písm. g) zákona 244/2002 Z. z. rozhodcovský rozsudok č. 12/2008 Medzinárodného obchodného rozhodcovského súdu v B. zo dňa 24. 02. 2009 zrušil.“

Ústavný súd pri posudzovaní sťažnosti sťažovateľky musel zohľadniť skutočnosť, že sťažovateľka už v štádiu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodcovského rozsudku bola úspešná v rámci konania o zrušenie prvého rozhodcovského rozsudku rozsudkom okresného súdu č. k. 42 Cb 350/2009-319 z 27. októbra 2011 (v ktorom bol riešený prípad s rovnakým skutkovým a procesným základom). Okresný súd v danom konaní poskytol z pohľadu sťažovateľky efektívnu ochranu a vyhovel okrem iného aj tým jej námietkam, ktoré sú významné aj v okolnostiach tejto veci.

Sťažovateľka napriek tomu, že vo svojej sťažnosti tvrdí, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nemala efektívny prostriedok právnej ochrany svojho základného práva, porušenie ktorého namieta, už raz bola s predmetnou námietkou úspešná v konaní o zrušenie prvého rozhodcovského rozsudku okresným súdom. V sťažnosti neuviedla dôvody, prečo by tá istá námietka v okolnostiach danej veci nemala odôvodňovať možnosť podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku pred všeobecnými súdmi, ale naopak, by mala byť daná právomoc ústavného súdu o veci rozhodnúť.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že sťažovateľka za daného stavu mala pred všeobecným súdom k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu namietaného porušenia svojho základného práva s tým, že v prípade, ak by prvostupňový súd jej žalobe o zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku nevyhovel, mohla sa

domáhať nápravy v opravnom konaní v rámci riadneho inštančného postupu, prípadne za splnenia zákonom ustanovených podmienok aj využitím mimoriadneho opravného prostriedku.

V spojitosti s tým je potrebné uviesť, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy možno na ústavnom súde uplatniť iba v tom prípade, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných prostriedkov nápravy došlo podľa tvrdenia sťažovateľa k porušeniu jeho základných práv alebo slobôd (m. m. IV. ÚS 21/02).

Sťažovateľka si nemôže vybrať orgán verejnej moci, ktorý jej má poskytnúť ochranu pred namietaným porušením jej práva. Jej povinnosťou bolo vyčerpať všetky právne prostriedky ochrany ňou označeného základného práva, porušenie ktorého namieta, tak ako to umožňuje právny poriadok Slovenskej republiky. Až po ich vyčerpaní, za predpokladu, že by boli splnené ostatné ústavné aj zákonné podmienky, by mohla byť daná právomoc ústavného súdu (IV. ÚS 171/04).

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci bez toho, aby sa mohol zaoberať meritom veci, a bez toho, aby sa vyjadroval k jej odôvodnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky vrátane návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodcovského rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2013